Raadsvoorstel Besluitvormend

Nota Volksgezondheid 2021-2024

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-20-117882
datum voorstel:	5 maart 2021
datum collegevergadering:	16 maart 2021
datum raadsvergadering:	22 april 2021
agendapunt:	0
portefeuillehouder:	Arno van Kempen
behandelend ambtenaar:	Johan van Rixtel
e-mailadres:	J.vanRixtel@HLTsamen.nl

Wij stellen voor:

1. De beleidsnota volksgezondheid 'Teylingen positief gezond' 2021 – 2024 vast te stellen.
2. Voor de uitvoering van de nota 'Teylingen positief' gezond, gedurende de periode 2021 – 2023, jaarlijks 57.600 euro uit de algemene reserve te onttrekken en de bijbehorende begrotingswijzing vast te stellen.

Inleiding

De beleidsnota 'Teylingen positief gezond' is opgesteld volgens het BOB-model. Tijdens de beeldvormende fase heeft de Raad gesproken met de sportformateur over het sportakkoord, met beleidsadviseurs van de GGD over de uitwerking van het preventieakkoord en met leden van de stuurgroep positieve gezondheid. Tijdens de oordeelvormende fase heeft de Raad verzocht het onderwerp 'pesten' en informatie over milieufactoren zoals luchtkwaliteit toe te voegen. Daarnaast is middels een Webinar de nota volksgezondheid met inwoners van Teylingen besproken. De nota ligt nu ter besluitvorming aan de Raad voor.

Bestaand kader en context

Op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) dienen gemeenten vierjaarlijks hun lokale nota volksgezondheidsbeleid uit te brengen. Deze is toegesneden op de lokale behoeften en mogelijkheden. De landelijke prioriteiten, weergegeven in de landelijke nota gezondheidsbeleid, bieden hiervoor een kader. Tot de kerntaken van de publieke gezondheid behoort het vormgeven van een integraal gezondheidsbeleid met aandacht voor invalshoeken van buiten en van binnen het zorgstelsel. Tijdens de start van de beeldvormende fase is het concept van positieve gezondheid besproken omdat dit concept zich goed leent als integraal kader. Het gaat bij dit gedachtegoed niet alleen om de lichamelijke kanten van gezondheid, maar vooral ook om het vermogen je aan te passen, om welbevinden, eigen regie, veerkracht, participatie en zingeving. Belangrijk daarbij is dat niet iedereen in de omstandigheden leeft om zelf gezonde keuzes te maken en de dagelijkse verleidingen te weerstaan. Sommige mensen hebben daarvoor te weinig grip op hun gezondheid en missen het vermogen om die grip te vergroten.

Met de nieuwe nota wordt gezondheid breed op de agenda gezet. De oorzaken die achter een verminderde gezondheid schuilgaan, overstijgen vaak het gezondheidsdomein. Dit vraagt om samenhang en afstemming van beleidsmaatregelen en activiteiten over de verschillende domeinen heen (zoals het sociaal, fysiek en zorgdomein). De inzet is om vanuit dat brede perspectief de gezondheid van burgers te verbeteren, van 0 tot 100, over de grenzen van beleidsdomeinen heen. Aangezien het gaat om verandering van leefstijl, is een lange termijn inzet nodig.

Naast de landelijke nota Volksgezondheid zijn er ook andere ontwikkelingen waarbij onze gemeente aansluit, zoals het Nationaal Preventieakkoord, het Nationaal Sportakkoord en de Omgevingswet. In het kader van het sportakkoord en het preventie akkoord is met verschillende partijen gesproken over het integraal en samen oppakken van het thema vitaliteit. Het hieruit vloeiende akkoord "van Sportakkoord naar Vitaliteitsplan" is inmiddels door veel maatschappelijke spelers ondertekend. Een kerngroep pakt inmiddels de uitvoering op. Met de beleidsnota 'Teylingen positief gezond' willen we nadrukkelijk bij deze beweging aansluiten.

Beoogd effect

Het opstellen van een nieuwe, breed gedragen, nota Volksgezondheid met als integraal kader het concept van positieve gezondheid. De uitvoering is gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl met als inzet dat inwoners gezonder ouder worden.

Argumenten

1.1. *We willen de Teylingse samenleving helpen gezonder te worden*. We gaan daarom zo breed mogelijk met inwoners en maatschappelijke partners samenwerken.

1.2. *Op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) dienen gemeenten vierjaarlijks hun lokale nota volksgezondheidsbeleid uit te brengen.* De nota 'Teylingen positief gezond' is een lokale vertaling van de landelijke kader stellende nota.

1.3. *Tot de kerntaken van de publieke gezondheid behoort het vormgeven van een integraal gezondheidsbeleid met aandacht voor invalshoeken van buiten en van binnen het zorgstelsel.* Het concept van positieve gezondheid leent zich goed als integraal kader en sluit aan bij ontwikkelingen binnen onze gemeente gericht op een betere samenwerking met zowel de eerste lijn als maatschappelijke organisaties.

1.4. *De aanpak van achterliggende oorzaken die tot een verminderde gezondheid kunnen leiden vraagt om een goede verwijsstructuur tussen de eerste lijn, integrale toegang en maatschappelijke partners.* De inzet is om daarmee het zoveel mogelijk voorkomen dan wel vroegtijdig aanpakken van chronische aandoeningen.

1.5. *Een gezonde leefstijl is een belangrijke voorwaarde om gezonder oud te worden.* De uitvoering van het beleid richt zich op het bevorderen van een positieve gezonde leefstijl. We zetten in op activiteiten die een gezonde keuze makkelijker maken.

1.6. *Door te investeren in een gezonde leefstijl willen we de gezondheidskosten op langere termijn drukken*. Er zijn zorgen over de betaalbaarheid van ons zorgstelsel. Chronische aandoeningen als gevolg van een ongezonde leefstijl zijn gedeeltelijk te voorkomen.

2.1. *De gemeentelijke financiering maakt een solide basisstructuur mogelijk.* Deze structuur biedt een herkenbaar overzicht van bestaande en nieuwe initiatieven, een heldere visie gebaseerd op positieve gezondheid en de 'blue zones' (gebieden waar mensen gezond oud worden), een actieve communicatie met inwoners gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl, een (digitaal en fysiek) platform waarbinnen burgers en maatschappelijke partners zich inzetten om een gezonde leefstijl positief onder de aandacht te brengen en met elkaar verbindingen aangaan om meer impact te genereren.

2.2. *Door aan te sluiten bij het landelijke sportakkoord en preventieakkoord komen extra middelen vrij.* Deze middelen worden gebruikte om concrete activiteiten en ideeën van burgers en maatschappelijke organisaties te ondersteunen en synergie te bevorderen.

2.3. *De Covid-19 crisis rechtvaardigt een extra investering uit de algemene reserve.* De crisis laat zien dat mensen met een ongezonde leefstijl extra kwetsbaar zijn voor het Covid-19 virus. Investeren in een gezonde leefstijl is daarmee prioritair.

Kanttekeningen

1.1 Gezondheid van onze inwoners wordt zowel door factoren binnen en buiten onze gemeente bepaald. Regionale samenwerking, een goede afstemming met onder meer de RDOG, VNG en omgevingsdienst en het acteren vanuit een gemeenschappelijk gedeelde visie is belangrijk. We zetten daarom ook in op een goede regionale afstemming en bundelen krachten waar nodig.

*2.*1 *Het gevaar bestaat dat door bezuinigingen het beleid onvoldoende lang kan worden voortgezet*. Het bevorderen van een gezonde leefstijl vraagt een lange termijn investering. De verwachting is dat de zowel rijksoverheid en zorgverzekeraars op termijn zwaarder in preventie gaan investeren.

Financiële consequenties
Voor de uitvoering van het beleid wordt voor drie jaar (2021, 2022, 2023), 57.600 euro (exclusief BTW) uit de algemene reserve onttrokken. Dit doen we met het oog op de inzet van de algemene reserve conform het kompas dat de raad bij de meerjarenbegroting van 2021 heeft vastgesteld. De Covid-19 crisis rechtvaardigt een investering die maatschappelijk rendement op het gebied van vitaliteit oplevert.
De verwachting is dat een nieuw kabinet zwaarder gaat investeren in preventie en een gezonde leefstijl. Voor de dekking van het jaar 2024 willen we deze ontwikkeling afwachten.

De allocatie van de middelen wordt in onderstaande tabel verduidelijkt. Belangrijk hierbij is dat daarnaast voor de bekostiging van concrete projecten extra middelen bij de VNG worden aangevraagd voortvloeiend uit de doorontwikkeling van ons sportakkoord naar een preventieakkoord. De 40.000 euro is in de meerjarenbegroting 2021-2024 geraamd.

Bedragen zijn exclusief BTW

bouwstenen	2021	2022	2023	dekking
Bijdrage gemeente aan een solide structuur (uitvoerders Pando Network en Combibrug) **totaal:** ***Pando Network*** **Campagnemanagement (0,5 FTE)** - Coördinatie campagne (gezond) Teylingen - Bouw en beheer website - Opbouwen community rond (gezond) Teylingen, online & offline - Community management - Content creatie online & offline	**57.600** 25.500	**57.600** 25.500	**57.600** 25.500	**Algemene reserve**
Innovatie & verbinding (0,1 FTE) - Verbinding met regionale en landelijke initiatieven - Lead in innovatieve elementen op het gebied van verduurzaming en borging project - Partnerships en samenwerkingen met organisaties buiten Teylingen	6.600	6.600	6.600	
Campagnebudget - Design en branding van project (logo, website, uitingen) - Opstart sociale kanalen en community - Campagnebudget	Ntb	Ntb	Ntb	
Combibrug **Projectmanagement (0,5 FTE)** - Bouwen aan partnernetwerk - Regisseren Kernteam bestaande uit maatschappelijke organisaties - Verbinding maken tussen de verschillende partijen - Organiseren stimuleringsbijeenkomsten i.s.m. communicatie management - Secretariaat en email beheer - Penningmeesterschap	25.500	25.500	25.500	

stimuleringsbudgetten				
Werkbudget en Basisfonds voor kleine verbindende stimuleringsprojecten: Waarderen van maatschappelijke initiatieven die zich richten op thema's die vallen onder het preventieakkoord. Oproep aan bewoners (via de campagne Teylingen positief gezond/vitaal Teylingen) en instellingen om ideeën in te dienen en/of acties te ondernemen die in deze collegeperiode bijdragen aan een gezonde vitale gemeente.	**40.000**	**40.000**	**40.000**	**Preventie en sportakkoord**

Aanpak, uitvoering en participatie
Voor de totstandkoming van de conceptnota is gebruik gemaakt van de nieuwe landelijke nota Volksgezondheid, die vorig jaar is gepubliceerd. Gedurende de totstandkoming van de nota is afgestemd met de GGD, omgevingsdienst, Brijder, Welzijn Teylingen, OOV, sportformateur van Duin, de stuurgroep positieve gezondheid en heeft ter uitvoering van de gemeentelijke inspraakverordening overleg plaats gehad met belanghebbende organisaties. Tijdens de beeldvormende fase heeft de Raad gesproken met de sportformateur over het sportakkoord, met beleidsadviseurs van de GGD over de uitwerking van het preventieakkoord en met leden van de stuurgroep positieve gezondheid.

Daarnaast is middels een Webinar de nota volksgezondheid met inwoners van Teylingen besproken. In de nota is het verslag daarvan als bijlage opgenomen. Opmerkingen als het belang van een goede communicatie en aandacht voor houtstook en luchtvervuiling zijn in de nota meegenomen. Inmiddels is ook de doorontwikkeling van het vitaliteitsakkoord naar een preventieakkoord gestart. Gedurende deze doorontwikkeling wordt een communicatieplan opgesteld waarin aandacht is voor de lokale betrokkenheid van inwoners als ook het bundelen van meer algemene informatie over een gezonde leefstijl en activiteiten in de gemeente die de gezonde keuze makkelijker moeten maken.

Duurzaamheid
Een goede volksgezondheid draagt bij aan een duurzame samenleving.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
In Lisse en Hillegom zijn soortgelijke ontwikkelingen gestart. De inzet is om van elkaar te leren om lokaal kwaliteitsslagen te maken, zowel wat de uitvoering als te behalen resultaten betreft.

Urgentie
Niet van toepassing.

Evaluatie
De uitvoering wordt jaarlijks geëvalueerd.

Bijlagen en achtergrondinformatie
Conceptnota Volksgezondheid Teylingen

namens het college van burgemeester en wethouders,

Jeroen F.A. Tomassen
secretaris

Carla G.J. Breuer
burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 16 maart met als onderwerp nota Volksgezondheid 2021-2024

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 13 van de Wet publieke gezondheid,

besluit:

1. De beleidsnota volksgezondheid 'Teylingen positief gezond' 2021 – 2024 vast te stellen.
2. Voor de uitvoering van de nota 'Teylingen positief' gezond, gedurende de periode 2021 – 2023, jaarlijks 57.600 euro uit de algemene reserve te onttrekken en de bijbehorende begrotingswijzing vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 22 april 2021,

Robert van Dijk griffier	Carla G.J. Breuer voorzitter